

2025

(November-December)

Political Science
Paper: GEC-PSC-101

Human Rights

Time: 2½ Hours

Total Mark: 60

Pass marks: 18

(The figures in the right margin indicate full marks of the questions)

1. Answer the following as directed:

1×6=6

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

a. Find out the correct match:

শুদ্ধটো বাছি উলিওৱাঁ :

Human Rights are –

মৌলিক অধিকাৰ হৈছে —

(i) Economic Rights (অৰ্থনৈতিক অধিকাৰ)

(ii) Political Rights (ৰাজনৈতিক অধিকাৰ)

(iii) Socio-Cultural Rights (সামাজিক-সাংস্কৃতিক অধিকাৰ)

(iv) Universal Rights (সাৰ্বজনীন অধিকাৰ)

b. On which date the World Human Rights Day is observed?

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ দিবস কোন তাৰিখে পালন কৰা হয় ?

c. UNICEF is a subsidiary organ of - General Assembly/

Economic and Social Council/EU (Choose the correct option).

ইউনিচিফ _____ ৰ এটা সংযোগী অংগ হৈছে -সাধাৰণ পৰিষদ/অৰ্থনৈতিক

আৰু সামাজিক পৰিষদ/ইউৰোপীয় সংঘ (শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱাঁ)।

d. Who is the present chairman of National Commission for

Women?

ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগৰ বৰ্তমানৰ সভাপতি কোন ?

- e. Write full form of PIL.
PIL -ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- f. In which year the "Protection of Women from Domestic Violence" Act was passed?
কোন চনত 'ঘৰুৱা হিংসাৰ পৰা মহিলাৰ সুৰক্ষা' আইনখন প্ৰণয়ন কৰা হয়?
2. Write short notes on the following (within 150 words each): $4 \times 3 = 12$
তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত):
- a. Importance of Human Rights
মানৱ অধিকাৰৰ গুৰুত্ব
- b. Violation of Human Rights in India
ভাৰতত মানৱ অধিকাৰ উলংঘন
- c. Chipko Movement
চিপকো আন্দোলন
3. What do you mean by Human Rights? Discuss the basic features of Human Rights. $4 + 7 = 11$
মানৱ অধিকাৰ মানে কি বুজা? মানৱ অধিকাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
Or/অথবা
Critically analyse the Third World Perspective of Human Rights. 11
তৃতীয় বিশ্বৰ প্ৰেক্ষাপটত মানৱ অধিকাৰ সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।
4. What is Universal Declaration of Human Rights? Write the features of Universal Declaration of Human Rights. $4 + 7 = 11$
মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা পত্ৰ মানে কি? মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
Or/অথবা
Write about the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW). 11

মহিলাৰ বিৰুদ্ধে সকলো প্ৰকাৰৰ বৈষম্যমূলক আচৰণ বিলোপকৰণ চুক্তি সম্পৰ্কে লিখা।

5. Discuss the various phases of the Human Rights Movements in India. 10
ভাৰতত মানৱ অধিকাৰ আন্দোলনৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

Or/অথবা

What do you mean by Environment movement? Discuss briefly about the notable environment movements in India. $3 + 7 = 10$
পৰিবেশ আন্দোলন মানে কি? ভাৰতৰ উল্লেখযোগ্য পৰিবেশ আন্দোলনসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

6. Discuss the different phases of Women's Movement in India 10
ভাৰতত নাৰী আন্দোলনৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

Or/অথবা

Critically analyse the causes of Dalit movement in India. Can the Dalit movement be called Human Rights Movements? $8 + 2 = 10$
ভাৰতত দলিত আন্দোলনৰ কাৰণসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। দলিত আন্দোলনক মানৱ অধিকাৰ আন্দোলন আখ্যা দিব পাৰিনে?

***